**СХВАЛЕНО**
рішенням педагогічної ради
Ліцею № 5 міста Житомира
протокол від «26» серпня 2026 року № 1

Введено в дію наказом директора
від «26» серпня 2026 року № 183

# ПОЛОЖЕННЯ
## про оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів базової середньої освіти
### у Ліцеї № 5 міста Житомира

## І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

**1.1.** Це Положення визначає єдині організаційні, методологічні, педагогічні та управлінські засади оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів базової середньої освіти у Ліцеї № 5 міста Житомира та є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу.

Положення встановлює загальні для закладу підходи до планування, організації, проведення, фіксування, аналізу та використання результатів оцінювання, визначає функції та відповідальність учасників освітнього процесу, забезпечує узгодженість дій педагогічних працівників та спрямоване на створення прозорої, зрозумілої, справедливої й педагогічно доцільної системи оцінювання.

Норми цього Положення поширюються на всіх педагогічних працівників, які здійснюють освітній процес у 5–9 класах, а також застосовуються під час організації оцінювання учнів незалежно від форми здобуття ними загальної середньої освіти в межах, визначених законодавством.

**1.2.** Положення спрямоване на забезпечення компетентнісного, об'єктивного, справедливого, прозорого та педагогічно доцільного оцінювання результатів навчання учнів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Об'єктом оцінювання є результати навчання учня, тобто знання, уміння, способи діяльності, здатність застосовувати набуте в навчальних і життєвих ситуаціях, а також інші результати, визначені Державним стандартом і навчальними програмами.

Сам факт виконання певної роботи, присутності на уроці, активності під час заняття, старанності чи дисциплінованості не може автоматично прирівнюватися до досягнення відповідного результату навчання.

Під час оцінювання педагогічний працівник встановлює, наскільки учень досяг визначених очікуваних результатів навчання, який рівень їх сформованості демонструє, які має сильні сторони, які труднощі потребують

подальшої педагогічної підтримки та які наступні навчальні кроки доцільно запропонувати учневі.

**1.3.** Положення розроблено відповідно до:

1. Конституції України;

2. Закону України «Про освіту»;

3. Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

4. Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX;

5. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, зі змінами;

6. Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235, зі змінами, у тому числі внесеними наказом МОН від 17.08.2026 № 1430;

7. Наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.06.2026 за №922/46316, зі змінами, внесеними наказом МОН від 29.06.2026 № 1001;

8.Ннаказу Міністерства освіти і науки України від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»;

9. Інструктивно-методичних рекомендацій МОН України щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році, надісланих листом МОН України від 17.08.2026 № 1/17756-26;

10. Освітньої програми Ліцею № 5 міста Житомира;

11. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Ліцею № 5 міста Житомира;

12. Положення про академічну доброчесність Ліцею № 5 міста Житомира;

13. Інших нормативно-правових та локальних документів, що регулюють питання оцінювання результатів навчання.

Під час практичного застосування цього Положення педагогічні працівники керуються не лише переліком нормативно-правових актів, а й їх змістом, принципами державної політики у сфері освіти, автономії закладу освіти, академічної свободи педагогічних працівників, дитиноцентризму, компетентнісного навчання та забезпечення права кожного учня на справедливе оцінювання.

**1.4.** З 01 вересня 2026 року під час організації оцінювання учнів 5–9 класів положення наказу МОН України від 02.08.2024 № 1093 не застосовуються у

зв’язку з визнанням його таким, що втратив чинність відповідно до наказу МОН України від 14.08.2026 № 1427.

У зв’язку з цим локальні акти закладу освіти, рішення педагогічної ради, методичні рекомендації, внутрішні алгоритми ведення журналів та інші документи, які були розроблені відповідно до вимог попереднього порядку оцінювання, підлягають перегляду в частині, що суперечить чинним нормативним вимогам.

Запровадження оновлених підходів не означає відмови від компетентнісного оцінювання чи від результатів, визначених Державним стандартом, а передбачає спрощення та впорядкування процедур фіксування результатів, підвищення педагогічної доцільності оцінювання та зменшення надмірного формального навантаження на учнів і педагогічних працівників.

**1.5.** Критерії, правила та процедури оцінювання є частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу, мають бути зрозумілими, відкритими, доступними та передбачуваними для учасників освітнього процесу.

Заклад освіти забезпечує оприлюднення загальних підходів до оцінювання, ознайомлення педагогічних працівників, учнів та батьків із відповідними правилами та створює умови для однакового розуміння принципів оцінювання всіма учасниками освітнього процесу.

При цьому єдність підходів не означає уніфікацію всіх методів роботи педагогів. Учитель зберігає право самостійно визначати педагогічно доцільні форми, методи й інструменти оцінювання в межах законодавства, цього Положення, освітньої та навчальної програм.

## ІІ. МЕТА І ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ

**2.1.** Метою оцінювання є:

• визначення фактичного рівня досягнення учнями очікуваних результатів навчання, передбачених Державним стандартом базової середньої освіти та відповідними навчальними програмами;

• отримання системної, об’єктивної та педагогічно значущої інформації про навчальний поступ кожного учня протягом певного періоду;

• своєчасне виявлення навчальних труднощів, освітніх втрат, прогалин у знаннях і вміннях та визначення причин їх виникнення;

• планування педагогічної підтримки, корекції методів і прийомів навчання відповідно до освітніх потреб конкретного учня або класу;

• забезпечення постійного й конструктивного зворотного зв’язку між педагогом та учнем;

• формування в учня здатності аналізувати власні результати, усвідомлювати причини успіхів і труднощів та визначати шляхи подальшого розвитку;

• підтримка позитивної мотивації до навчання та формування відповідального ставлення до власної освітньої діяльності;

• забезпечення наступності між адаптаційним циклом базової середньої освіти у 5–6 класах та циклом базового предметного навчання у 7–9 класах;

• створення умов для об’єктивного тематичного, семестрового та річного оцінювання;

• надання адміністрації закладу достовірної інформації для аналізу якості освітнього процесу та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Оцінювання має не лише констатувати досягнутий рівень, а передусім сприяти подальшому навчанню, розвитку компетентностей, поступовому формуванню самостійності учня та його здатності відповідально ставитися до результатів власної діяльності.

**2.2.** Оцінювання не може використовуватися як засіб:

• покарання учня за поведінку, запізнення, порушення дисципліни чи невиконання інших вимог, які безпосередньо не стосуються оцінюваного результату навчання;

• дисциплінарного або адміністративного впливу;

• публічного порівняння навчальних досягнень окремих учнів;

• створення не передбачених законодавством публічних рейтингів дітей;

• приниження гідності учня, психологічного тиску, залякування або маніпулювання;

• формального накопичення певної кількості балів без аналізу того, які саме результати навчання вони відображають;

• заохочення або покарання за особисте ставлення учня до педагога;

• оцінювання особистісних якостей, які не є предметом конкретного навчального завдання.

Будь-яке оцінювання має бути педагогічно виправданим і безпосередньо пов’язаним із конкретним результатом навчання.

## ІІІ. ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ

**3.1.** Система оцінювання у закладі ґрунтується на таких принципах:

• **компетентнісності** — оцінюється не лише відтворення учнем інформації, а його здатність розуміти її, застосовувати знання й уміння у стандартних та змінених ситуаціях, аналізувати, досліджувати, робити висновки, аргументувати власну позицію, створювати продукти та розв’язувати проблеми;

• **дитиноцентризму** — процедура оцінювання має враховувати вікові особливості учня, його освітні потреби та сприяти розвитку, а не створювати необґрунтовані бар’єри;

• **об’єктивності** — оцінка ґрунтується на реально продемонстрованих результатах навчання та визначених критеріях, а не на суб’єктивному ставленні педагога;

• **справедливості та неупередженості** — до учнів застосовуються однакові зрозумілі правила з урахуванням обґрунтованих адаптацій для осіб з особливими освітніми потребами;

• **прозорості** — учень має розуміти, що саме оцінюється, які вимоги до роботи та за якими критеріями буде визначено результат;

• **доступності** — зміст і форма завдань повинні відповідати віковим можливостям учнів, навчальній програмі та умовам, у яких здійснюється навчання;

• **системності та послідовності** — оцінювання здійснюється протягом усього освітнього процесу та забезпечує можливість відстежувати динаміку результатів;

• **академічної доброчесності** — результати повинні відображати реальні особисті досягнення учня;

• **конфіденційності** — персоніфіковані результати навчання не можуть використовуватися для публічного приниження, протиставлення чи рейтингування дітей;

• **педагогічної доцільності** — кількість, види та форми оцінювання визначаються з урахуванням навчальної мети, а не формального виконання нормативу щодо кількості оцінок;

• **академічної свободи педагогічного працівника** — педагог самостійно обирає методи й інструменти оцінювання в установлених законодавством межах;

• **урахування індивідуального навчального поступу** — оцінювання має давати можливість бачити динаміку навчальних досягнень конкретного учня;

• **партнерської взаємодії** — оцінювання передбачає конструктивну комунікацію між педагогом, учнем та батьками і має сприяти формуванню довіри до освітнього процесу.

## IV. АКАДЕМІЧНА СВОБОДА ВЧИТЕЛЯ І ПЛАНУВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ

**4.1.** Педагогічний працівник має право на академічну свободу в плануванні оцінювання та самостійно обирає методи, форми й інструменти оцінювання з урахуванням:

• вимог Державного стандарту базової середньої освіти;

• модельної та/або навчальної програми;

• конкретних очікуваних результатів навчання;

• специфіки навчального предмета або інтегрованого курсу;

• вікових і психолого-педагогічних особливостей учнів;

• індивідуальних освітніх потреб;

• кількості навчальних годин;

• змісту конкретної теми, розділу чи модуля;

• форми організації освітнього процесу;

• наявних матеріально-технічних та цифрових ресурсів.

Академічна свобода передбачає професійну відповідальність педагога за обґрунтованість обраної процедури оцінювання, її відповідність результатам навчання та дотримання принципів справедливості й прозорості.

**4.2.** Адміністрація закладу, професійні спільноти, методичні об’єднання та інші педагогічні структури не встановлюють для вчителя не передбачених законодавством обов’язкових норм щодо кількості оцінок за урок, тиждень, місяць, тему чи семестр.

У межах внутрішньої системи забезпечення якості можуть бути узгоджені загальні принципи та процедури оцінювання, проте вони не повинні призводити до надмірного регламентування професійної діяльності педагога або перетворення оцінювання на формальне накопичення балів.

**4.3.** У закладі не встановлюється вимога обов’язково оцінювати кожного учня на кожному уроці.

Поточну оцінку не потрібно виставляти за кожне виконане навчальне завдання, кожну відповідь або кожний вид діяльності.

Учитель визначає необхідність виставлення бала залежно від того, чи дає конкретна навчальна ситуація достатню інформацію про досягнення учнем певного результату навчання.

Відсутність оцінки за окремий урок не може розглядатися як недолік у роботі педагогічного працівника, якщо система оцінювання забезпечує достатню інформацію для обґрунтованого визначення підсумкових результатів.

**4.4.** Учитель на початку навчального року, семестру, теми, розділу або модуля визначає:

• результати навчання, над формуванням яких працюватимуть учні;

• способи отримання інформації про досягнення цих результатів;

• види оцінювання, які доцільно застосувати;

• орієнтовні форми навчальної діяльності;

• критерії та індикатори успішного виконання;

• способи фіксування результатів;

• механізми надання учням зворотного зв’язку;

• за потреби — можливості повторного виконання, доопрацювання чи демонстрування результату іншим способом.

Планування оцінювання має бути інтегрованою складовою планування навчання і не повинно здійснюватися відокремлено від змісту та очікуваних результатів освітнього процесу.

## V. ОБ'ЄКТИ ОЦІНЮВАННЯ

**5.1.** Оцінюванню підлягають результати навчання, яких особисто досяг учень та які визначені Державним стандартом і конкретизовані у відповідній навчальній програмі.

Педагогічний працівник має забезпечити відповідність між тим результатом, який передбачено навчальною програмою, навчальною діяльністю учня та тим завданням, за допомогою якого цей результат оцінюється.

Не допускається оцінювання результатів, формування яких не було передбачено програмою або для демонстрування яких учень не мав належних освітніх можливостей.

**5.2.** Під час оцінювання можуть враховуватися:

• повнота, точність і усвідомленість знань;

• розуміння понять, закономірностей, процесів і явищ;

• уміння застосовувати знання у стандартних і нестандартних ситуаціях;

• здатність аналізувати, систематизувати та інтерпретувати інформацію;

• уміння порівнювати об'єкти, процеси, явища та визначати спільні й відмінні ознаки;

• здатність установлювати причинно-наслідкові та інші зв'язки;

• уміння формулювати та аргументувати власну думку;

• здатність використовувати різні джерела інформації;

• уміння розв'язувати навчальні та практично орієнтовані проблеми;

• здатність планувати й проводити дослідження;

• уміння робити обґрунтовані висновки;

• здатність створювати власний освітній продукт;

• уміння взаємодіяти з іншими під час виконання спільних завдань;

• здатність здійснювати самоаналіз та рефлексію;

• інші результати, передбачені Державним стандартом і навчальними програмами.

**5.3.** Не є самостійною підставою для зниження оцінки:

• поведінка учня;

• порушення дисципліни;

• зовнішній вигляд;

• темп виконання роботи, якщо швидкість не є складовою очікуваного результату;

• почерк, якщо він дозволяє однозначно прочитати зміст роботи;

• низька активність під час уроку як така;

• відсутність учня на попередніх заняттях;

• несвоєчасність виконання завдання, якщо дотримання строку не є частиною оцінюваного результату;

• особисте ставлення педагога до учня;

• попередні оцінки учня;

• рівень навчальних досягнень інших учнів класу.

Оцінка повинна характеризувати конкретний продемонстрований результат і не може використовуватися як універсальний показник загальної «успішності», старанності чи поведінки дитини.

## VI. ВИДИ ОЦІНЮВАННЯ

**6.1.** У 5–9 класах застосовуються:

1. формувальне оцінювання;

2. поточне оцінювання;

3. підсумкове оцінювання, яке може включати тематичне, семестрове та річне;

4. державна підсумкова атестація — у випадках та порядку, визначених законодавством.

Кожний вид оцінювання має власне призначення, тому не може автоматично замінювати інший.

Формувальне оцінювання допомагає організувати подальше навчання, поточне — зафіксувати проміжний результат, а підсумкове — узагальнити рівень досягнень за певний завершений період.

**6.2.** Назва навчальної роботи не визначає автоматично вид оцінювання.

Контрольна, практична, лабораторна, письмова, усна, проєктна, тестова або інша робота може мати різне призначення залежно від того, з якою метою її проводить учитель.

Наприклад, коротка письмова робота може використовуватися для виявлення труднощів без виставлення бала, тобто як інструмент формувального оцінювання, або для фіксування певного проміжного результату — як поточне оцінювання.

Отже, визначальним є не формат роботи, а її педагогічна мета та спосіб використання отриманого результату.

## VII. ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ

**7.1.** У 5–9 класах:

• формувальне оцінювання може здійснюватися за вербальною, рівневою, бальною або іншою педагогічно доцільною шкалою;

• результати формувального оцінювання використовуються для зворотного зв’язку, планування подальшого навчання та визначення освітніх потреб;

• результати формувального оцінювання не враховуються механічно під час визначення підсумкової оцінки;

• поточне оцінювання здійснюється за бальною шкалою у випадках, коли педагог приймає рішення про необхідність фіксування відповідного результату;

• підсумкове оцінювання здійснюється за бальною шкалою відповідно до встановлених критеріїв.

**7.2.** Основною бальною шкалою є 12-бальна шкала.

Вона передбачає чотири рівні:

• початковий — 1–3 бали;

• середній — 4–6 балів;

• достатній — 7–9 балів;

• високий — 10–12 балів.

Визначення конкретного бала в межах відповідного рівня здійснюється з урахуванням загальних і конкретизованих критеріїв, повноти, самостійності, усвідомленості, правильності та складності продемонстрованого результату.

**7.3.** Для окремих освітніх компонентів може застосовуватися дихотомічна шкала «зараховано/не зараховано» у випадках, визначених законодавством, освітньою програмою та відповідним рішенням педагогічної ради.

Застосування такої шкали повинно бути попередньо доведено до відома учнів та їхніх батьків і не може змінюватися впродовж відповідного періоду без належного обґрунтування.

## VIII. ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

**8.1.** Формувальне оцінювання є систематичною педагогічною діяльністю, спрямованою на отримання інформації про процес навчання учня, рівень розуміння навчального матеріалу, труднощі, сильні сторони та потреби в подальшій підтримці.

Його головне призначення полягає не у виставленні бала, а у відповіді на три ключові запитання: якого результату має досягти учень, на якому етапі він перебуває зараз та що необхідно зробити для подальшого поступу.

**8.2.** Основними завданнями формувального оцінювання є:

• систематичне відстеження індивідуального навчального поступу;

• своєчасне виявлення неправильних уявлень, прогалин і труднощів;

• встановлення актуальних освітніх потреб;

• надання конкретного, доброзичливого та зрозумілого зворотного зв’язку;

• коригування змісту, темпу, форм і методів навчання;

• визначення необхідності додаткового пояснення або повторення;

• розвиток навичок самооцінювання та взаємооцінювання;

• формування в учня здатності самостійно визначати сильні сторони та напрями подальшої роботи;

• підтримання навчальної мотивації;
• створення ситуації успіху та поступового розвитку самостійності.

**8.3.** Формувальне оцінювання може здійснюватися через:
• педагогічне спостереження;
• індивідуальні та групові бесіди;
• короткі діагностичні завдання;
• самооцінювання;
• взаємооцінювання;
• усну та письмову рефлексію;
• чеклисти;
• критерійні рубрики;
• сигнальні картки;
• вихідні картки;
• короткі письмові відповіді;
• усні відповіді;
• цифрові опитування;
• мінітести;
• аналіз учнівських робіт;
• портфоліо;
• спостереження за процесом виконання завдання;
• інші педагогічно доцільні способи.

Учитель самостійно визначає найбільш ефективний інструмент залежно від навчальної мети.

**8.4.** Формувальна оцінка або інформація, отримана під час формувального оцінювання, не включається механічно до розрахунку тематичної, семестрової чи річної оцінки.

Інформація формувального характеру може бути використана педагогом для планування наступних завдань, коригування методики, визначення потреби в додатковій підтримці або створення можливості для учня повторно продемонструвати певний результат.

**8.5.** Учень повинен мати можливість на основі отриманого зворотного зв’язку:
• усвідомити допущену помилку;
• зрозуміти причину труднощів;
• отримати рекомендацію щодо способу покращення;
• виправити помилки;
• доопрацювати завдання;
• повторно продемонструвати окреме вміння;
• виконати аналогічне або рівноцінне завдання;

• продемонструвати результат іншим доступним способом, якщо це не змінює сутність результату, який оцінюється.

**8.6.** Індивідуальні консультації педагогічного працівника є складовою формувальної підтримки учня.

Під час консультації педагог може пояснювати критерії, аналізувати помилки, пропонувати додаткові тренувальні завдання, рекомендувати освітні ресурси, допомагати учневі скласти індивідуальний план подолання труднощів.

## IX. ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

**9.1.** Поточне оцінювання проводиться з метою встановлення та фіксування проміжного рівня досягнення очікуваних результатів навчання в межах теми, розділу, модуля або іншої структурної одиниці навчальної програми.

Поточна оцінка має відображати конкретний результат, продемонстрований учнем на певному етапі навчання, та може використовуватися як одне із джерел інформації під час визначення підсумкової оцінки.

**9.2.** Поточне оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою та у випадках виставлення бала фіксується в класному або електронному журналі відповідно до встановлених правил ведення документації.

Учитель забезпечує змістовий зв’язок між виставленою оцінкою та результатом навчання, який фактично перевірявся.

**9.3.** Частоту поточного оцінювання педагогічний працівник визначає самостійно, виходячи з необхідності мати достатній обсяг достовірної інформації для визначення навчального поступу учня.

Кількість оцінок не є самоціллю. Важливішими є їх якість, різноманітність способів отримання інформації та репрезентативність щодо очікуваних результатів навчання.

**9.4.** Учитель не зобов’язаний:

• виставляти оцінку на кожному уроці;

• оцінювати кожну домашню роботу;

• оцінювати кожну усну відповідь;

• виставляти бал за кожну практичну або лабораторну дію;

• забезпечувати абсолютно однакову кількість оцінок у всіх учнів;

• накопичувати наперед визначену адміністрацією кількість оцінок;

• виставляти оцінку лише заради формального заповнення журналу.

Разом із тим педагог повинен організувати оцінювання таким чином, щоб наприкінці відповідного періоду мати достатньо інформації для об’єктивного підсумкового оцінювання.

**9.5.** Кількість оцінювань має бути педагогічно достатньою для отримання обґрунтованої інформації про рівень досягнення учнем очікуваних результатів навчання.

Достатність визначається не лише кількістю оцінок, а й тим, наскільки повно вони охоплюють основні результати навчання та різні види діяльності учня.

## X. ТЕМАТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

**10.1.** Тематичне оцінювання є видом підсумкового оцінювання та спрямоване на визначення рівня досягнення очікуваних результатів навчання за певною темою, розділом, модулем або іншою логічно завершеною частиною навчальної програми.

Тематична оцінка має узагальнювати результати учня за відповідний період і не повинна бути механічним наслідком однієї випадкової відповіді чи одного окремого завдання.

**10.2.** Тематичне оцінювання може здійснюватися:

1. шляхом узагальнення поточних оцінок, отриманих протягом відповідної теми/розділу/модуля;

2. шляхом проведення окремої підсумкової тематичної роботи, якщо педагог вважає її доцільною для комплексного встановлення рівня досягнення результатів;

3. шляхом поєднання зазначених способів, коли поточні результати доповнюються інформацією, отриманою в ході підсумкового тематичного завдання.

Обраний спосіб має бути зрозумілим учням та відповідати характеру навчального предмета.

**10.3.** Проведення окремої контрольної, діагностичної або підсумкової роботи після кожної теми, розділу чи модуля не є обов’язковим.

Педагог може визначити тематичний результат на основі сукупності поточних даних, якщо вони достатньо повно характеризують досягнення учня.

Не допускається перевантаження учнів необґрунтованою кількістю контрольних робіт виключно з метою отримання формальної підстави для виставлення тематичної оцінки.

**10.4.** Якщо тематична оцінка визначається на основі поточних оцінок, вона може визначатися:

• як середнє арифметичне відповідних балів;

• з урахуванням вагомості окремих оцінювань;

• на підставі професійного педагогічного висновку про рівень досягнення очікуваних результатів;

• із застосуванням іншого заздалегідь визначеного підходу, передбаченого локальними критеріями оцінювання.

Якщо педагог відходить від простого середнього арифметичного, таке рішення повинно бути педагогічно обґрунтованим, прозорим та базуватися на реальному рівні досягнень учня.

**10.5.** Результати формувального оцінювання під час визначення тематичної оцінки не враховуються як окремі бали.

При цьому інформація, отримана під час формувального оцінювання, може допомогти вчителеві краще зрозуміти навчальну динаміку учня та спланувати додаткову можливість продемонструвати результат до завершення теми.

## XI. СЕМЕСТРОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

**11.1.** Семестрове оцінювання спрямоване на встановлення узагальненого рівня досягнення учнем очікуваних результатів навчання за відповідний семестр.

Семестрова оцінка має відображати комплексний результат навчальної діяльності учня за тривалий період, а не результат окремої контрольної роботи чи випадкової навчальної ситуації.

**11.2.** За результатами семестрового оцінювання з кожного предмета/ інтегрованого курсу виставляється одна загальна семестрова оцінка.

Вона фіксується у відповідній колонці класного або електронного журналу та використовується як основа для визначення річного результату.

**11.3.** Семестрова оцінка може визначатися:

• **перший спосіб** — шляхом узагальнення тематичних оцінок, якщо впродовж семестру педагог здійснював тематичне оцінювання;

• **другий спосіб** — якщо тематичні оцінки не виставлялися, шляхом узагальнення поточних оцінок, які достатньо повно відображають основні результати навчання;

• **третій спосіб** — шляхом узагальнення тематичних оцінок, а за їх відсутності поточних, та результату семестрової підсумкової роботи, якщо педагогічний працівник вважає її проведення доцільним.

Обраний спосіб має забезпечувати максимально об’єктивне відображення реальних навчальних досягнень учня.

**11.4.** Окрема семестрова підсумкова робота не є обов’язковою.

Доцільність її проведення визначає педагогічний працівник з урахуванням:

• наявності достатньої кількості інформації про результати навчання;

• специфіки предмета або інтегрованого курсу;

• кількості навчальних годин;

• характеру результатів, які необхідно узагальнити;

• загального навчального навантаження учнів;

• необхідності уникнення надмірної концентрації контрольних робіт наприкінці семестру.

**11.5.** Не рекомендується визначати семестрову оцінку виключно за результатом однієї підсумкової роботи за наявності достатньої інформації про досягнення учня протягом семестру.

Результат однієї роботи може доповнювати загальну картину, однак не повинен необґрунтовано нівелювати стабільні результати учня, продемонстровані впродовж тривалого періоду.

**11.6.** Семестрова оцінка може визначатися:

• як середнє арифметичне тематичних оцінок;

• як середнє арифметичне поточних оцінок у разі відсутності тематичних;

• шляхом педагогічного узагальнення результатів з урахуванням їх вагомості;

• за іншим обґрунтованим підходом, визначеним локальними критеріями оцінювання та доведеним до відома учнів.

У разі використання професійного педагогічного судження воно має спиратися на достатню доказову базу, а не на суб'єктивне враження про учня.

**11.7.** Оцінювання за окремими групами результатів не є обов'язковою передумовою для виставлення семестрової оцінки.

За наявності потреби педагог може використовувати інформацію за групами результатів як аналітичний інструмент для визначення сильних і слабких сторін навчання, але це не означає обов'язковості ведення окремого масиву оцінок за кожною групою.

## XII. РІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

**12.1.** Річна оцінка характеризує узагальнений рівень досягнення учнем результатів навчання за відповідний навчальний рік.

Вона відображає результат системної навчальної діяльності протягом двох семестрів та має визначатися на підставі наявної доказової інформації про результати навчання.

**12.2.** Річну оцінку визначають:

• як середнє арифметичне семестрових оцінок;

• або на основі іншого педагогічно обґрунтованого підходу, визначеного критеріями, правилами та процедурами оцінювання закладу.

Якщо використовується інший підхід, він має бути прозорим, зрозумілим і застосовуватися послідовно.

**12.3.** Під час визначення річної оцінки може враховуватися динаміка навчального поступу учня, якщо такий підхід визначено правилами оцінювання.

Зокрема, педагогічно доцільним може бути врахування істотного та стабільного покращення результатів у другому семестрі, якщо вони свідчать про вищий фактичний рівень сформованості відповідних компетентностей на завершення навчального року.

**12.4.** Проведення окремої річної контрольної або підсумкової роботи для виставлення річної оцінки не передбачається, крім випадків оцінювання осіб, які здобувають освіту за окремими індивідуальними формами відповідно до законодавства.

Таким чином, річна оцінка не повинна залежати від результату однієї спеціально організованої контрольної роботи наприкінці навчального року.

**12.5.** Якщо предмет або інтегрований курс відповідно до навчального плану вивчався лише протягом одного семестру, річна оцінка визначається на підставі результатів цього семестру.

За таких умов окреме повторне оцінювання для визначення річної оцінки не проводиться, якщо інше не передбачено законодавством.

## XIII. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ГРУПАМИ РЕЗУЛЬТАТІВ

**13.1.** Групи результатів навчання, передбачені Державним стандартом базової середньої освіти, не скасовуються як складова структури Державного стандарту.

Вони залишаються важливим орієнтиром для планування навчання, аналізу освітніх результатів та забезпечення відповідності освітнього процесу вимогам Державного стандарту.

Водночас з 2026/2027 навчального року обов’язкове накопичення окремих оцінок за кожною групою результатів та обов’язкове виставлення семестрових оцінок за кожною ГР не встановлюється.

**13.2.** Оцінювання за групами результатів може здійснюватися педагогічними працівниками:

- для педагогічної діагностики;
- для аналізу відповідності результатів учня вимогам Державного стандарту;
- для відстеження збалансованості сформованості різних груп умінь;
- для виявлення сильних сторін учня;
- для встановлення конкретних освітніх труднощів;
- для планування індивідуальної підтримки;
- для коригування навчального процесу;
- для підготовки змістовного зворотного зв’язку;
- для аналізу ефективності навчальних методик;
- в інших педагогічно доцільних випадках.

**13.3.** Унесення в класний журнал:

- індексів ГР біля поточних оцінок;
- окремих стовпців ГР;
- дублювання однієї оцінки в декількох стовпцях;
- накопичення окремого масиву балів за кожною групою результатів;

• окремих семестрових оцінок за кожною групою результатів

не є обов’язковим.

Адміністрація закладу не повинна створювати додаткові внутрішні вимоги, які фактично відновлюють скасовану обов’язковість такого способу фіксування.

**13.4.** Якщо функціонал електронного журналу дозволяє співвідносити конкретну оцінку з певним результатом навчання чи групою результатів, педагог може використовувати такий функціонал як допоміжний інструмент аналізу.

Використання зазначених технічних можливостей не повинно створювати необхідності дублювати оцінки або вести паралельну документацію.

**13.5.** Адміністрація закладу не може вимагати від педагогів ведення паралельних таблиць, відомостей або журналів за групами результатів, якщо їх ведення прямо не передбачене законодавством або не є обґрунтованою складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Будь-який додатковий інструмент обліку повинен мати чітку педагогічну або управлінську мету, а не створювати формальне документаційне навантаження.

## XIV. МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНЮВАННЯ

**14.1.** Для отримання інформації про досягнення результатів навчання можуть використовуватися:

• педагогічне спостереження;

• усні відповіді;

• письмові роботи;

• тестові завдання;

• практичні роботи;

• лабораторні роботи;

• навчальні дослідження;

• експерименти;

• навчальні проєкти;

• робота з текстами;

• робота з історичними, географічними, статистичними та іншими джерелами;

• робота з таблицями, схемами, діаграмами та даними;

• розв’язування задач і проблемних ситуацій;

• моделювання;

• створення власних продуктів;

• презентації;

• дискусії;

• навчальні дебати;

• комплексні компетентнісно орієнтовані роботи;

• цифрові інструменти оцінювання;

• портфоліо;

• індивідуальні та групові завдання;

• інші форми, що дають можливість достовірно встановити відповідний результат навчання.

**14.2.** Під час добору інструменту педагог виходить не з традиційної назви роботи, а з того результату, який необхідно виявити.

Форма завдання повинна давати учневі реальну можливість продемонструвати конкретну компетентність.

Наприклад, якщо оцінюється уміння аргументувати, недостатньо використати лише тест із вибором однієї правильної відповіді; якщо оцінюється здатність досліджувати — доцільно застосувати дослідницьке або практичне завдання.

**14.3.** Компетентнісно орієнтовані завдання мають давати учневі можливість:

• застосовувати набуті знання в різних ситуаціях;

• аналізувати інформацію;

• порівнювати;

• класифікувати;

• встановлювати зв’язки;

• інтерпретувати;

• оцінювати достовірність інформації;

• обґрунтовувати висновки;

• розв’язувати проблеми;

• досліджувати;

• ухвалювати рішення;

• взаємодіяти;

• створювати власний продукт;

• здійснювати рефлексію щодо способу виконання завдання.

## XV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

**15.1.** Основою для визначення рівня результатів навчання є Загальні критерії оцінювання, затверджені наказом МОН України від 04.05.2026 №722.

Вони використовуються як базовий орієнтир для встановлення рівня сформованості результатів і конкретизуються відповідно до особливостей освітньої галузі, навчального предмета, інтегрованого курсу та конкретного виду діяльності.

**15.2.** Учитель може конкретизувати Загальні критерії відповідно до:

• освітньої галузі;

• навчального предмета;

• інтегрованого курсу;
• конкретного очікуваного результату;
• виду навчальної діяльності;
• змісту теми;
• формату роботи;
• складності завдання.

Конкретизовані критерії повинні бути зрозумілими учневі, співвідноситися з результатом, що оцінюється, і не містити вимог, які не стосуються цього результату.

**15.3.** До початку виконання роботи учень має розуміти:

1. що саме оцінюється;
2. якого результату він має досягти;
3. за якими критеріями буде оцінено виконання;
4. які вимоги ставляться до змісту, форми або способу виконання;
5. які ресурси дозволено використовувати;
6. чи допускається співпраця з іншими учнями;
7. чи дозволено використання цифрових інструментів або ШІ;
8. у якій формі буде надано зворотний зв’язок;
9. чи передбачена можливість доопрацювання.

**15.4.** Критерії можуть бути представлені у формі:

• усного роз’яснення;
• письмового опису вимог;
• критерійної рубрики;
• бальної шкали;
• рівневої шкали;
• чеклиста;
• таблиці;
• алгоритму;
• прикладу успішного виконання;
• іншої доступної для учнів форми.

Спосіб представлення критеріїв визначає педагог із урахуванням віку учнів і складності навчального завдання.

## XVI. ВХІДНЕ ТА ДІАГНОСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

**16.1.** На початку навчального року, семестру або нового етапу навчання доцільно проводити вхідне діагностування для:

• визначення рівня сформованості результатів попереднього періоду;
• встановлення освітніх втрат;
• визначення прогалин у знаннях і вміннях;
• виявлення індивідуальних навчальних потреб;

• планування повторення;

• визначення доцільності корекційної роботи;

• диференціації навчальних завдань;

• планування індивідуальної підтримки;

• адаптації темпу навчання;

• визначення стартових можливостей класу.

**16.2.** Вхідна діагностувальна робота є передусім інструментом формувального оцінювання.

Її основна мета — надати педагогові інформацію для організації подальшого навчання, а не встановити підсумковий результат.

Отриманий результат не враховується під час поточного, тематичного, семестрового чи річного оцінювання, якщо робота проводилася саме з діагностичною метою.

Учні та батьки повинні бути поінформовані про діагностичний характер такого оцінювання.

## XVII. ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

**17.1.** Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється на засадах рівності, недискримінації та забезпечення доступу до демонстрування результатів навчання.

Під час оцінювання враховуються:

• індивідуальна програма розвитку;

• індивідуальний навчальний план — за наявності;

• визначений рівень підтримки;

• адаптації та/або модифікації;

• рекомендації команди психолого-педагогічного супроводу;

• висновок інклюзивно-ресурсного центру в частині, що стосується організації освітнього процесу;

• особливості сприйняття, комунікації та виконання завдань;

• індивідуальні освітні потреби учня.

**17.2.** Адаптація оцінювання може передбачати:

• зміну способу подання завдання;

• використання візуальної підтримки;

• спрощення інструкції без зміни сутності результату;

• зміну форми відповіді;

• надання додаткового часу;

• поділ великого завдання на послідовні етапи;

• використання допоміжних технічних засобів;

• забезпечення асистивних технологій;

• зміну організації робочого середовища;

• надання перерв;

• використання іншого доступного способу демонстрування результату.

**17.3.** Адаптація умов виконання завдання не змінює результат навчання, який оцінюється, і сама по собі не є підставою для зниження оцінки.

Учень не повинен отримувати нижчу оцінку лише через те, що для демонстрування результату користувався передбаченою для нього адаптацією.

**17.4.** У разі модифікації змісту навчального предмета оцінювання здійснюється відповідно до індивідуальних навчальних цілей, визначених в ІПР.

Критерії оцінювання в такому випадку повинні враховувати зміст модифікованої програми та бути погоджені в межах роботи команди психолого-педагогічного супроводу.

## XVIII. ОЦІНЮВАННЯ ПІД ЧАС ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

**18.1.** Під час викоистання технологій дистанційного та змішаного навчання застосовуються ті самі загальні принципи, критерії та види оцінювання, що й під час очного освітнього процесу.

Зміна форми навчання не повинна призводити до погіршення прав учня або необґрунтованого ускладнення процедури оцінювання.

**18.2.** Технічні або організаційні труднощі, які самі по собі не характеризують рівень досягнення результатів навчання, не є підставою для зниження оцінки.

До таких обставин можуть належати проблеми з інтернет-зв’язком, відсутність електроенергії, повітряні тривоги, неможливість своєчасного підключення до відеозаняття, тимчасова відсутність доступу до цифрової платформи або інші об’єктивні причини.

**18.3.** Якщо через технічні, безпекові або інші об’єктивні обставини педагог не отримав достатньої інформації для обґрунтованого оцінювання, учню надається інша можливість продемонструвати відповідний результат навчання.

Це може бути виконання рівноцінного завдання, усна співбесіда, практична робота, додаткова письмова відповідь або інша педагогічно доцільна форма.

## XIX. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНИМИ ФОРМАМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

**19.1.** Оцінювання учнів, які здобувають освіту за сімейною (домашньою), екстернатною, педагогічним патронажем або іншою передбаченою законодавством формою, здійснюється відповідно до законодавства та цього Положення з урахуванням особливостей відповідної форми здобуття освіти.

Учні, які навчаються за індивідуальною формою, мають продемонструвати досягнення результатів, визначених освітньою програмою, у порядку та строки, встановлені законодавством і закладом освіти.

**19.2.** Для таких учнів можуть проводитися окремі підсумкові процедури, необхідні для встановлення відповідності результатів навчання вимогам освітньої програми.

Форми, зміст і тривалість оцінювання повинні бути педагогічно обґрунтованими, відповідати віку учня та забезпечувати можливість комплексно перевірити передбачені програмою результати.

## XX. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

**20.1.** Оцінювання здійснюється з обов'язковим дотриманням законодавства у сфері академічної доброчесності та локальних документів закладу.

Учасники освітнього процесу повинні дотримуватися принципів чесності, самостійності, відповідальності, поваги до авторства та достовірності представлення власних навчальних результатів.

**20.2.** До початку виконання роботи педагог повідомляє учнів про:

• дозволені джерела інформації;

• можливість або заборону співпраці;

• допустимі види допомоги;

• умови користування підручником, конспектом або довідковими матеріалами;

• можливість використання цифрових інструментів;

• можливість використання систем штучного інтелекту;

• правила цитування та посилання на джерела;

• наслідки порушення встановлених правил.

**20.3.** Оцінюванню підлягають результати діяльності, досягнуті учнем особисто, або результати спільної діяльності, якщо саме групова форма передбачена умовами завдання.

У разі групової роботи педагог за можливості має передбачити спосіб встановлення особистого внеску кожного учасника.

**20.4.** Несамостійно виконане завдання не може розглядатися як достовірне підтвердження досягнення учнем відповідного результату навчання.

У разі обґрунтованого сумніву щодо авторства роботи педагог має право організувати додаткову перевірку фактичного рівня знань і вмінь учня.

**20.5.** У разі встановлення порушення академічної доброчесності застосовуються процедури та заходи реагування, передбачені законодавством та локальними актами закладу освіти.

Будь-яке рішення має бути пропорційним, педагогічно обґрунтованим, документованим у передбачених випадках та не принижувати гідність учня.

## XXI. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

**21.1.** Використання систем штучного інтелекту саме по собі не є автоматично порушенням академічної доброчесності.

Правомірність його використання залежить від:

• мети конкретного навчального завдання;

• умов, визначених педагогом;

• виду результату, який оцінюється;

• ступеня самостійності учня;

• способу використання результатів, отриманих за допомогою ШІ;

• належного зазначення використання цифрового інструменту у випадках, коли цього вимагають критерії виконання.

**21.2.** Педагог до початку роботи визначає один із можливих режимів:

• **А — використання ШІ заборонено** — учень має виконати роботу самостійно без генеративних цифрових інструментів;

• **Б — ШІ дозволений лише для окремих допоміжних дій** — наприклад, для пошуку ідей, мовної перевірки, створення плану або уточнення окремих понять;

• **В — ШІ дозволений за умови обов'язкового зазначення способу його використання** — учень має повідомити, який інструмент застосовував та для якої частини роботи;

• **Г — використання ШІ є складовою навчального завдання** — у такому випадку може оцінюватися критичність роботи з результатами ШІ, перевірка достовірності, редагування, порівняння, аналіз або інші передбачені завданням уміння.

**21.3.** ШІ не може підміняти особистий результат навчання, який педагог має оцінити.

Якщо метою завдання є перевірка здатності учня самостійно створювати текст, розв'язувати задачу, здійснювати аналіз або формулювати аргументи, передача відповідної діяльності системі ШІ без дозволу педагога не дає можливості достовірно встановити результат навчання.

**21.4.** У разі сумніву щодо самостійності виконаної роботи педагог може запропонувати учневі:

• усно пояснити зміст роботи;

• описати алгоритм виконання;

• пояснити використані поняття;

• відповісти на уточнювальні запитання;

• продемонструвати аналогічне вміння;

• виконати інше рівноцінне завдання.

Таке додаткове підтвердження має використовуватися не як покарання, а як спосіб об’єктивно встановити фактичний результат навчання.

## ХХІІ. ВЕДЕННЯ КЛАСНОГО ЖУРНАЛУ

**22.1.** У класному/електронному журналі фіксуються результати поточного та підсумкового оцінювання відповідно до вимог законодавства, правил ведення відповідної документації та технічних можливостей інформаційної системи.

Записи повинні бути достовірними, вчасними та зрозумілими для учасників освітнього процесу.

**22.2.** Фіксування в журналі результатів формувального оцінювання не є обов’язковим.

За потреби педагог може використовувати передбачені функціоналом електронного журналу інформаційні позначки, коментарі, описи або інші інструменти зворотного зв’язку, якщо це не перетворює формувальне оцінювання на додаткову обов’язкову систему балів.

**22.3.** Не є обов’язковими:

• окремі стовпці ГР1, ГР2, ГР3, ГР4;

• зазначення індексу групи результатів біля кожної поточної оцінки;

• дублювання одного бала в декількох колонках;

• виставлення окремої оцінки за кожною ГР за семестр;

• ведення додаткових паралельних журналів або таблиць винятково для накопичення результатів за ГР.

**22.4.** У журналі забезпечується фіксація:

• поточних оцінок у випадках, коли педагог здійснює бальне поточне оцінювання;

• тематичних оцінок — якщо вони визначаються;

• семестрової оцінки;

• річної оцінки;

• результатів коригування — у передбачених законодавством випадках;

• інших результатів і позначок, передбачених нормативними вимогами та функціоналом журналу.

## ХХІІІ. ІНФОРМУВАННЯ УЧНІВ І БАТЬКІВ

**23.1.** Учні та їхні батьки мають право отримувати доступну та зрозумілу інформацію про:

• загальні правила оцінювання в закладі;

• критерії оцінювання конкретних видів діяльності;

• результати виконаних робіт;

• причини виставлення конкретної оцінки;

• сильні сторони навчальної діяльності;

• навчальний поступ;

• виявлені труднощі;

• рекомендації щодо покращення результатів;

• способи додаткової підтримки.

**23.2.** На прохання учня або батьків педагог пояснює:

• який результат навчання оцінювався;

• за якими критеріями здійснювалося оцінювання;

• які елементи роботи виконані успішно;

• які недоліки вплинули на визначення рівня;

• на підставі якої інформації визначена оцінка;

• що учень може зробити для подальшого покращення результату.

**23.3.** Оцінка є конфіденційною інформацією про навчальні результати конкретного учня.

Не допускається:

• публічне оголошення оцінок із метою порівняння дітей;

• висміювання результатів;

• демонстративне протиставлення успішності учнів;

• створення публічних списків «кращих» і «гірших» за оцінками;

• використання оцінки для приниження гідності дитини.

**23.4.** Персоніфіковані результати оцінювання не використовуються для публічного рейтингування учнів або формального порівняння педагогічних працівників за середніми оцінками їхніх учнів.

Результати можуть використовуватися адміністрацією в узагальненому вигляді для аналізу якості освітнього процесу, якщо такий аналіз не призводить до необґрунтованого ранжування або тиску.

## XXIV. ПОРЯДОК ПЕРЕГЛЯДУ ТА ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

**24.1.** Учень або його батьки мають право звернутися до педагогічного працівника для отримання роз’яснення щодо виставленого бала або іншого результату оцінювання.

Таке звернення має розглядатися педагогом доброзичливо та конструктивно, без негативних наслідків для учня.

**24.2.** Першочергово спірна ситуація вирішується шляхом педагогічного діалогу між учителем, учнем та, за потреби, батьками.

Педагог пояснює критерії, аналізує відповідну роботу або інший доказ результату та обґрунтовує прийняте рішення.

**24.3.** Якщо питання не врегульовано шляхом безпосереднього діалогу, батьки або повнолітній здобувач освіти можуть звернутися до керівника закладу в порядку, передбаченому законодавством і локальними актами.

Керівник забезпечує неупереджений розгляд звернення, за потреби залучає відповідних педагогічних працівників та аналізує дотримання встановлених критеріїв і процедур.

**24.4.** Розгляд звернення здійснюється з дотриманням принципів:

• неупередженості;

• об’єктивності;

• конфіденційності;

• права сторін бути почутими;

• презумпції добросовісності;

• обґрунтованості рішення;

• дотримання прав учня;

• недопущення переслідування або упередженого ставлення до учня через факт звернення.

## XXV. МОНІТОРИНГ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ

**25.1.** Моніторинг функціонування системи оцінювання є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу та здійснюється відповідно до принципів інституційного самооцінювання.

Метою моніторингу є не пошук формальних порушень, а визначення того, наскільки система оцінювання допомагає забезпечувати якісний освітній процес, справедливість, прозорість та навчальний поступ учнів.

**25.2.** Адміністрація закладу в межах внутрішнього моніторингу аналізує не формальну кількість оцінок, а:

• зрозумілість критеріїв для учнів;

• об’єктивність процедур;

• відповідність змісту завдань очікуваним результатам;

• різноманітність інструментів оцінювання;

• використання компетентнісно орієнтованих завдань;

• застосування формувального оцінювання;

• якість зворотного зв’язку;

• дотримання академічної доброчесності;

• дотримання академічної свободи педагога;

• рівень поінформованості учнів і батьків;

• дотримання конфіденційності;

• дотримання прав учнів;

• використання результатів оцінювання для коригування освітнього процесу.

**25.3.** З метою внутрішнього самооцінювання можуть використовуватися:

• педагогічне спостереження за навчальними заняттями;

• вивчення системи роботи окремих педагогічних працівників;

• аналіз освітньої документації;
• аналіз класних та електронних журналів;
• анкетування учнів;
• анкетування батьків;
• анкетування педагогів;
• аналіз критеріїв оцінювання;
• аналіз зразків учнівських робіт;
• аналіз динаміки результатів навчання;
• співбесіди;
• обговорення на засіданнях педагогічної ради;
• обговорення на засіданнях професійних спільнот.

**25.4.** Результати моніторингу використовуються не для покарання педагогічних працівників, а для:

• удосконалення системи оцінювання;
• визначення професійних потреб педагогів;
• планування методичної роботи;
• організації внутрішнього професійного навчання;
• поширення ефективних практик;
• надання методичної підтримки;
• прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
• внесення змін до локальних документів;
• підвищення якості освітнього процесу.

## XXVI. ПОВНОВАЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ

1. схвалює це Положення та зміни до нього, забезпечуючи його відповідність чинному законодавству й освітній програмі закладу;

2. визначає єдині загальнозакладні принципи оцінювання в межах, дозволених законодавством, не встановлюючи надмірної уніфікації методичної діяльності педагогів;

3. забезпечує баланс між єдністю вимог і академічною свободою педагогічних працівників;

4. періодично аналізує ефективність системи оцінювання;

5. розглядає результати внутрішнього моніторингу та самооцінювання освітніх і управлінських процесів;

6. визначає підходи до використання дихотомічного оцінювання у передбачених законодавством випадках;

7. забезпечує узгодженість цього Положення з освітньою програмою, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти та іншими локальними актами;

8. розглядає пропозиції педагогічних працівників щодо вдосконалення процедур оцінювання;

9. сприяє поширенню ефективних практик формувального та компетентнісного оцінювання;

10. за потреби приймає рішення щодо внесення змін до локальних правил оцінювання у зв'язку з оновленням нормативно-правової бази.

## XXVII. ПОВНОВАЖЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ

1. створює організаційні, кадрові, методичні та інформаційні умови для реалізації цього Положення;

2. забезпечує своєчасне ознайомлення педагогічних працівників із нормативними змінами у сфері оцінювання;

3. не встановлює не передбачених законодавством вимог щодо обов'язкової кількості оцінок;

4. не вимагає обов'язкового ведення педагогами додаткових таблиць за групами результатів без належного нормативного або педагогічного обґрунтування;

5. забезпечує оприлюднення загальних критеріїв, правил і процедур оцінювання;

6. організовує внутрішній моніторинг ефективності системи оцінювання;

7. забезпечує методичну підтримку педагогів;

8. сприяє професійному розвитку педагогічних працівників у питаннях формувального, компетентнісного та підсумкового оцінювання;

9. розглядає звернення учасників освітнього процесу з питань оцінювання;

10. забезпечує захист персональних даних та конфіденційність оцінок;

11. контролює дотримання прав учнів під час проведення оцінювання;

12. сприяє формуванню в закладі культури справедливого та прозорого оцінювання;

13. ініціює перегляд Положення у разі зміни законодавства або за результатами внутрішнього самооцінювання.

## XXVIII. ОБОВ'ЯЗКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

1. оцінює саме результати навчання, визначені Державним стандартом і навчальною програмою;

2. дотримується загальних та конкретизованих критеріїв оцінювання;

3. своєчасно ознайомлює учнів із критеріями;

4. забезпечує об'єктивність, справедливість і неупередженість;

5. застосовує формувальне, поточне та підсумкове оцінювання відповідно до їх призначення;

6. не підміняє оцінювання результатів навчання оцінюванням поведінки або старанності;

7. використовує результати оцінювання для коригування навчання;

8. надає учням конструктивний і зрозумілий зворотний зв’язок;

9. забезпечує дотримання принципів академічної доброчесності;

10. визначає правила використання цифрових інструментів і ШІ;

11. дотримується конфіденційності;

12. враховує індивідуальні освітні потреби учнів;

13. забезпечує необхідні адаптації для учнів з ООП;

14. не використовує оцінку як покарання;

15. поважає право учня отримати пояснення щодо оцінки;

16. забезпечує достатню кількість і різноманітність доказів для обґрунтованого підсумкового оцінювання;

17. своєчасно та коректно вносить результати оцінювання до класного або електронного журналу.

## XXIX. ПРАВА УЧНІВ

• знати загальні правила оцінювання, які діють у закладі;

• знати критерії конкретної роботи до початку її виконання;

• розуміти, який саме результат навчання оцінюється;

• отримувати справедливу й об’єктивну оцінку;

• отримувати конструктивний зворотний зв’язок;

• отримувати пояснення щодо виставленого бала;

• ставити запитання щодо критеріїв;

• отримувати рекомендації щодо покращення результату;

• виправляти помилки в межах формувального оцінювання;

• отримувати педагогічну підтримку;

• мати можливість повторно продемонструвати окремий результат у передбачених педагогом випадках;

• на врахування особливих освітніх потреб;

• на адаптацію умов оцінювання відповідно до визначених потреб;

• на конфіденційність персональних результатів;

• на повагу до гідності незалежно від отриманої оцінки;

• на неупереджене ставлення;

• на оскарження результату в установленому порядку;

• на захист від використання оцінки як засобу психологічного або дисциплінарного впливу.

## XXX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

**30.1.** Це Положення схвалюється педагогічною радою та вводиться в дію наказом керівника закладу освіти.

З моменту введення його в дію воно є обов’язковим для застосування педагогічними працівниками закладу, які здійснюють навчання учнів 5–9 класів.

**30.2.** Положення застосовується до оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів із 2026/2027 навчального року.

Педагогічні працівники мають бути ознайомлені з ним до початку практичного застосування оновленої системи оцінювання.

**30.3.** З моменту введення цього Положення в дію локальні норми закладу, які:

• передбачають обов’язкове накопичення оцінок за групами результатів;

• передбачають обов’язкове виставлення окремих семестрових оцінок за кожною групою результатів;

• вимагають виставлення оцінки на кожному уроці;

• вимагають наперед визначеної кількості поточних оцінок;

• вимагають проведення окремої контрольної роботи після кожної теми;

• дозволяють механічно враховувати формувальні оцінки під час визначення підсумкових;

• встановлюють обов’язкове проведення семестрових або річних контрольних робіт без відповідної нормативної підстави;

• суперечать наказам МОН України №722 та №1427,

підлягають перегляду та приведенню у відповідність до чинного законодавства.

**30.4.** Положення підлягає перегляду:

• у разі зміни законодавства;

• у разі прийняття нових наказів, рекомендацій або роз’яснень МОН;

• у разі зміни Державного стандарту;

• за результатами внутрішнього самооцінювання;

• за результатами інституційного аудиту;

• за рішенням педагогічної ради;

• за результатами аналізу практики його застосування;

• у разі виявлення положень, які потребують додаткового уточнення або вдосконалення.

**30.5.** Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, рішень педагогічної ради та локальних актів закладу в межах його автономії.

У разі виникнення суперечності між нормою цього Положення та нормативно-правовим актом вищої юридичної сили застосовується норма чинного законодавства.

## ДОДАТОК 1
## АЛГОРИТМ ВИЗНАЧЕННЯ ПІДСУМКОВИХ ОЦІНОК У 5–9 КЛАСАХ

**1. Тематична оцінка**

Поточні результати навчання → аналіз того, які очікувані результати продемонстровано учнем → за потреби проведення тематичної підсумкової роботи → узагальнення отриманої інформації → професійне педагогічне судження → визначення тематичної оцінки.

Педагог не зобов’язаний проводити окрему контрольну роботу для кожної теми, якщо наявної інформації достатньо для обґрунтованого визначення результату.

**2. Семестрова оцінка**

Тематичні оцінки → або поточні оцінки, якщо тематичні не визначалися → аналіз досягнення ключових результатів за семестр → за потреби семестрова підсумкова робота → узагальнення інформації → одна семестрова оцінка.

Семестрова оцінка має максимально повно відображати результат навчання учня протягом усього семестру.

**3. Річна оцінка**

Результати І семестру + результати ІІ семестру → аналіз динаміки навчального поступу → середнє арифметичне або інший визначений локальними критеріями обґрунтований підхід → одна річна оцінка.

**Формувальні оцінки до механічного розрахунку тематичної, семестрової та річної оцінки не включаються.**

## ДОДАТОК 2
## КОРОТКА МАТРИЦЯ «ЩО ОБОВ'ЯЗКОВО / ЩО НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО»

**ОБОВ'ЯЗКОВО:**

• оцінювати саме досягнення результатів навчання;

• забезпечувати відповідність завдань Державному стандарту та навчальній програмі;

• використовувати 12-бальну шкалу для бального поточного та підсумкового оцінювання;

• мати зрозумілі критерії;

• ознайомлювати учнів із критеріями до початку відповідного оцінювання;

• забезпечувати об'єктивність і неупередженість;

• застосовувати різні методи отримання інформації про навчальні досягнення;

• виставляти семестрову оцінку;

• виставляти річну оцінку;

• дотримуватися академічної доброчесності;

• забезпечувати конфіденційність;

• враховувати особливі освітні потреби;

• надавати учневі змістовний зворотний зв'язок;

• фіксувати передбачені нормативними вимогами результати у журналі.

**НЕ Є ОБОВ'ЯЗКОВИМ:**

• оцінка на кожному уроці;

• оцінка за кожне виконане завдання;

• однакова кількість поточних оцінок у всіх учнів;

• наперед установлена адміністрацією кількість балів;

• окрема контрольна після кожної теми;

• окрема семестрова контрольна робота;

• окрема річна контрольна робота;

• ГР1 / ГР2 / ГР3 / ГР4 у журналі;

• індекси ГР біля кожної поточної оцінки;

• окремі семестрові оцінки за кожною ГР;

• дублювання оцінок за групами результатів;

• окремі додаткові таблиці накопичення ГР;

• механічне врахування формувальних оцінок у семестровій;

• використання простого середнього арифметичного як єдиного можливого способу визначення підсумкової оцінки.

## ДОДАТОК 3
## ЧЕКЛИСТ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Перед проведенням оцінювання педагог перевіряє:

☐ Чи визначено конкретний результат навчання, який буде оцінюватися?

☐ Чи відповідає він Державному стандарту та навчальній програмі?

☐ Чи визначено вид оцінювання — формувальне, поточне або підсумкове?

☐ Чи дійсно потрібне виставлення бала?

☐ Чи обрано педагогічно доцільний інструмент?

☐ Чи дає завдання можливість продемонструвати саме той результат, який оцінюється?

☐ Чи відомі учням критерії?

☐ Чи зрозумілі критерії учням відповідного віку?

☐ Чи відповідає складність завдання навчальній програмі?

☐ Чи не оцінюються поведінка, старанність або інші особисті характеристики замість результату навчання?

☐ Чи передбачені необхідні умови для учнів з ООП?

☐ Чи визначені правила використання підручників, джерел, цифрових ресурсів та ШІ?

☐ Чи зрозуміло учням, що вважається самостійним виконанням?

☐ Чи визначено спосіб зворотного зв’язку?

☐ Чи матиме учень можливість зрозуміти свої помилки?

☐ Чи доцільно надати можливість доопрацювання?

☐ Чи достатньо отриманої інформації для обґрунтованої оцінки?

☐ Чи не базується підсумкова оцінка на одному випадковому результаті?

☐ Чи забезпечено конфіденційність?

☐ Чи зможе педагог аргументовано пояснити виставлену оцінку учневі або батькам?

## ДОДАТОК 4

## ПАМ’ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ
## «Як оцінюють учнів 5–9 класів у 2026/2027 навчальному році»

1. Оцінюється конкретний результат навчання дитини, а не її загальна старанність, поведінка чи активність.

2. Учитель не зобов’язаний ставити оцінку на кожному уроці. Відсутність бала не означає, що навчання або контроль не здійснювалися.

3. Не кожне завдання має оцінюватися балом. Частина завдань використовується для тренування, виявлення труднощів та надання зворотного зв’язку.

4. Формувальне оцінювання потрібне для покращення навчання. Його метою є показати дитині, що вже виходить і над чим потрібно попрацювати.

5. Результати формувального оцінювання не повинні механічно знижувати тематичну або семестрову оцінку.

6. Поточні оцінки використовуються для фіксування проміжних результатів навчання.

7. Окрема контрольна робота після кожної теми не є обов’язковою.

8. Тематична оцінка може визначатися на основі сукупності поточних результатів або з урахуванням окремої тематичної роботи.

9. Окрема семестрова контрольна робота не є обов’язковою, якщо педагог уже має достатньо інформації про результати навчання.

10. Семестрова оцінка характеризує результат навчання дитини за весь семестр, а не лише одну роботу.

11. Оцінювання за групами результатів не скасовано як складову Державного стандарту, але окремі оцінки ГР1, ГР2, ГР3, ГР4 у журналі не є обов’язковими.

12. За семестр з предмета / інтегрованого курсу виставляється одна загальна семестрова оцінка.

13. Річна оцінка визначається на основі семестрових результатів.

14. Окрема річна контрольна робота для виставлення річної оцінки не проводиться, крім спеціально передбачених законодавством випадків.

15. Учень має право до початку роботи знати, за якими критеріями його оцінюватимуть.

16. Батьки мають право отримати роз’яснення, чому дитина отримала конкретний бал.

17. Учитель має пояснити не лише помилки, а й те, як дитина може покращити результат.

18. Оцінка не може використовуватися як покарання за поведінку.

19. Особливі освітні потреби учня мають бути враховані під час організації оцінювання.

20. Технічні труднощі під час дистанційного навчання самі по собі не повинні бути причиною зниження бала.

21. Використання штучного інтелекту регулюється умовами конкретного завдання та правилами академічної доброчесності.

22. Якщо вчитель дозволяє використання ШІ, учень повинен дотримуватися визначених правил його застосування.

23. Оцінка є конфіденційною інформацією та не повинна використовуватися для публічного порівняння дітей.

24. Головна мета сучасного оцінювання — не накопичити якомога більше балів, а допомогти учневі побачити свій навчальний поступ та досягти визначених результатів навчання.

**[ПОВНА НАЗВА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ]**

**НАКАЗ**

«___» серпня 2026 року № _____

**Про затвердження та введення в дію Положення про оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів базової середньої освіти у 2026/2027 навчальному році**

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898, Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року №235, з урахуванням Системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 року №722, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 року за №922/46316, зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 29 червня 2026 року №1001, Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2026 року №1427, які запроваджуються з 01 вересня 2026 року, відповідно до освітньої програми [назва закладу освіти], Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, Положення про академічну доброчесність та інших локальних нормативних актів закладу освіти, з метою приведення внутрішньої системи оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів у відповідність до оновлених нормативних і методичних підходів Міністерства освіти і науки України, забезпечення реалізації компетентнісного, дитиноцентрованого, об’єктивного, справедливого, прозорого та педагогічно доцільного оцінювання, забезпечення єдності загальнозакладних принципів оцінювання з дотриманням академічної свободи педагогічних працівників, удосконалення процедур формувального, поточного, тематичного, семестрового та річного оцінювання, упорядкування підходів до оцінювання за групами результатів, ведення класних та електронних журналів, забезпечення належного інформування здобувачів освіти та їхніх батьків про критерії, правила і процедури оцінювання, а також удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти відповідно до принципів та підходів Державної служби якості освіти України, на виконання рішення педагогічної ради [назва закладу освіти] від «___» серпня 2026 року, протокол №___,

**НАКАЗУЮ:**

**1.** Затвердити Положення про оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів базової середньої освіти у [повна назва закладу освіти] (далі — Положення), що додається.

**1.1.** Визначити Положення локальним нормативним документом закладу освіти, який установлює єдині загальнозакладні принципи, правила, організаційні та методологічні засади планування, проведення, фіксування, аналізу та використання результатів оцінювання навчальних досягнень учнів 5–9 класів.

**1.2.** Установити, що норми Положення є обов’язковими для педагогічних працівників закладу освіти, які здійснюють викладання навчальних предметів

та інтегрованих курсів у 5–9 класах, у частині, що не суперечить чинному законодавству України та академічній свободі педагогічного працівника.

**2.** Ввести в дію Положення про оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів базової середньої освіти з 01 вересня 2026 року.

**2.1.** З 01 вересня 2026 року організацію оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів здійснювати відповідно до:

– Системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом МОН України від 04.05.2026 №722;

– Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 14.08.2026 №1427;

– освітньої програми закладу;

– цього Положення;

– інших чинних нормативно-правових актів у сфері загальної середньої освіти.

**2.2.** Урахувати, що наказом Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2026 року №1427 наказ МОН України від 02 серпня 2024 року №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» визнано таким, що втратив чинність.

**2.3.** Не застосовувати з 01 вересня 2026 року положення локальних документів закладу освіти, розроблених на основі наказу МОН України від 02.08.2024 №1093, у частині, що суперечить чинним нормативним та методичним вимогам.

**3.** Заступнику директора з навчально-виховної роботи [ПІБ]:

**3.1.** До 01 вересня 2026 року організувати детальне опрацювання педагогічними працівниками Положення та нормативних документів, що регламентують систему оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів у 2026/2027 навчальному році.

**3.2.** Провести для педагогічних працівників відповідну інструктивно-методичну нараду, під час якої особливу увагу звернути на:

– мету, функції та принципи оновленої системи оцінювання;

– розмежування формувального, поточного та підсумкового оцінювання;

– правила тематичного, семестрового та річного оцінювання;

– відсутність нормативної вимоги виставляти оцінку кожному учню на кожному уроці;

– педагогічну достатність кількості поточних оцінювань;

– особливості застосування груп результатів навчання;

– порядок фіксування результатів оцінювання у класному та/або електронному журналі;

– використання Загальних критеріїв оцінювання;

– необхідність попереднього ознайомлення учнів із критеріями оцінювання;

– застосування компетентнісно орієнтованих завдань;

– організацію оцінювання учнів з особливими освітніми потребами;

– особливості оцінювання в умовах дистанційного та змішаного навчання;

– дотримання академічної доброчесності;

– правила використання цифрових інструментів і систем штучного інтелекту;

– забезпечення конфіденційності результатів оцінювання;

– порядок надання учням та батькам роз’яснень щодо виставлених оцінок.

*Термін: до 01.09.2026.*

**3.3.** Забезпечити методичний супровід педагогічних працівників щодо практичного застосування Положення протягом 2026/2027 навчального року.

**3.4.** Організувати на засіданнях професійних спільнот / методичних об’єднань педагогічних працівників опрацювання питань конкретизації Загальних критеріїв оцінювання відповідно до особливостей освітніх галузей, навчальних предметів та інтегрованих курсів.

*Термін: серпень–вересень 2026 року, надалі — за потреби.*

**3.5.** Забезпечити узгодженість Положення з освітньою програмою закладу, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти, Положенням про академічну доброчесність та іншими локальними актами закладу.

**3.6.** За результатами аналізу локальних документів підготувати пропозиції щодо внесення змін до тих нормативних актів закладу, положення яких не відповідають оновленій системі оцінювання.

*Термін: до 15.09.2026.*

**4.** Педагогічним працівникам, які викладають у 5–9 класах:

**4.1.** З 01 вересня 2026 року здійснювати оцінювання результатів навчання учнів відповідно до чинної нормативно-правової бази, цього Положення, освітньої та відповідних навчальних програм.

**4.2.** Забезпечити спрямування оцінювання насамперед на встановлення рівня досягнення учнями конкретних результатів навчання, а не на формальне накопичення кількості балів.

**4.3.** Не використовувати оцінку як засіб дисциплінарного впливу, покарання, заохочення за поведінку, оцінювання старанності або особистих якостей учня, якщо вони не є безпосереднім об’єктом відповідного результату навчання.

**4.4.** Під час планування навчального процесу визначати результати навчання, які підлягатимуть оцінюванню, педагогічно доцільні методи та

інструменти їх перевірки, а також критерії, за якими визначатиметься рівень досягнення відповідних результатів.

**4.5.** Забезпечувати ознайомлення учнів із критеріями оцінювання до виконання робіт, результати яких підлягають бальному або підсумковому оцінюванню.

**4.6.** Активно застосовувати формувальне оцінювання як інструмент:

– відстеження індивідуального навчального поступу;

– виявлення навчальних труднощів;

– надання конструктивного зворотного зв’язку;

– коригування освітнього процесу;

– формування навичок самооцінювання та взаємооцінювання;

– розвитку відповідальності учнів за власне навчання.

**4.7.** Не включати результати формувального оцінювання механічно до розрахунку тематичних, семестрових та річних оцінок.

**4.8.** Поточне оцінювання здійснювати з педагогічно доцільною періодичністю та не встановлювати для учнів вимогу отримання певної однакової кількості поточних оцінок.

**4.9.** Не вважати обов’язковим виставлення оцінки:

– на кожному уроці;

– кожному учню на кожному занятті;

– за кожне домашнє завдання;

– за кожну усну відповідь;

– за кожний вид навчальної діяльності.

**4.10.** Тематичне оцінювання здійснювати відповідно до Положення шляхом узагальнення відповідної сукупності результатів навчання та/або проведення окремої підсумкової роботи, якщо її проведення є педагогічно доцільним.

**4.11.** Не запроваджувати обов’язкове проведення окремої контрольної роботи після кожної теми, розділу чи модуля виключно з метою отримання формальної підстави для виставлення тематичної оцінки.

**4.12.** Семестрове оцінювання здійснювати на підставі тематичних оцінок, а за їх відсутності — на підставі достатньої сукупності поточних результатів, за потреби з урахуванням результату семестрової підсумкової роботи.

**4.13.** Не вважати окрему семестрову підсумкову роботу обов’язковою у випадках, коли протягом семестру отримано достатньо достовірної інформації для визначення рівня досягнення учнем результатів навчання.

**4.14.** Річне оцінювання здійснювати на основі семестрових результатів відповідно до критеріїв, правил і процедур, визначених Положенням.

**4.15.** Не проводити окрему річну контрольну роботу виключно з метою визначення річної оцінки, крім випадків, прямо передбачених законодавством для окремих форм здобуття освіти.

**5.** Щодо оцінювання за групами результатів навчання:

**5.1.** Педагогічним працівникам урахувати, що групи результатів навчання залишаються складовою Державного стандарту базової середньої освіти та можуть використовуватися як методологічний і діагностичний інструмент для аналізу рівня сформованості відповідних компетентностей учнів.

**5.2.** Оцінювання за групами результатів використовувати, за потреби, для:

– аналізу досягнення вимог Державного стандарту;

– виявлення сильних сторін учня;

– визначення конкретних навчальних труднощів;

– планування педагогічної підтримки;

– підготовки змістовного зворотного зв’язку;

– коригування освітнього процесу.

**5.3.** Не встановлювати як загальнообов’язкові для педагогічних працівників:

– накопичення окремого масиву поточних оцінок за кожною групою результатів;

– зазначення індексів ГР біля кожної поточної оцінки;

– створення окремих колонок ГР1, ГР2, ГР3, ГР4 у журналі;

– дублювання однієї оцінки за декількома групами результатів;

– ведення паралельних таблиць обліку оцінок за групами результатів;

– виставлення окремих семестрових оцінок за кожною групою результатів як обов’язкової процедури.

**5.4.** У разі використання функціоналу електронного журналу для співвіднесення конкретного навчального результату з певною групою результатів розглядати такий функціонал як допоміжний аналітичний інструмент, а не як самостійну обов’язкову систему додаткового обліку.

**6.** Педагогічним працівникам забезпечити дотримання принципів академічної доброчесності під час усіх видів оцінювання.

**6.1.** До початку виконання відповідних робіт чітко визначати для учнів:

– дозволені та заборонені джерела;

– можливість або заборону спільного виконання;

– допустимий обсяг допомоги;

– правила використання підручників, конспектів та цифрових ресурсів;

– правила використання систем штучного інтелекту;

– вимоги щодо зазначення використаних джерел;

– умови самостійності виконання роботи.

**6.2.** У разі обґрунтованого сумніву щодо самостійності виконання учнем роботи використовувати педагогічно коректні способи підтвердження результату: усне пояснення, співбесіду, демонстрацію відповідного вміння або виконання рівноцінного завдання.

**6.3.** Не застосовувати автоматичних висновків про порушення академічної доброчесності лише на підставі використання цифрового інструменту або припущення про використання ШІ без встановлення фактичних обставин.

**7.** Педагогічним працівникам, які працюють з учнями з особливими освітніми потребами:

**7.1.** Здійснювати оцінювання з урахуванням індивідуальної програми розвитку, визначених адаптацій та/або модифікацій, рекомендацій команди психолого-педагогічного супроводу та індивідуальних освітніх потреб учня.

**7.2.** Створювати умови, які дають учню можливість максимально повно продемонструвати фактичний рівень досягнення відповідного результату навчання.

**7.3.** Не знижувати оцінку через використання учнем передбаченої ІПР адаптації, допоміжного засобу, асистивної технології або альтернативного способу демонстрування результату, якщо такі умови не змінюють сутність результату, що оцінюється.

**8.** Класним керівникам 5–9 класів:

**8.1.** Ознайомити учнів та їхніх батьків / інших законних представників із основними змінами в організації оцінювання результатів навчання у 2026/2027 навчальному році.

*Термін: до 15.09.2026.*

**8.2.** Особливу увагу під час інформування звернути на:

– призначення формувального оцінювання;

– відсутність вимоги виставляти оцінку на кожному уроці;

– порядок визначення тематичних, семестрових та річних оцінок;

– особливості оцінювання за групами результатів;

– право учня знати критерії оцінювання;

– право учня та батьків отримувати обґрунтоване пояснення щодо виставленої оцінки;

– дотримання конфіденційності результатів;

– порядок вирішення спірних питань щодо оцінювання.

**8.3.** Сприяти конструктивній взаємодії між учителями-предметниками, учнями та батьками в питаннях оцінювання, не допускаючи формування практики тиску на педагогічних працівників з метою штучного підвищення оцінок або визначення їх шляхом простого арифметичного підрахунку без урахування встановлених критеріїв.

**9.** Відповідальному за ведення офіційного вебсайту закладу [ПІБ]:

**9.1.** Розмістити Положення про оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів базової середньої освіти на офіційному вебсайті закладу у розділі, присвяченому внутрішній системі забезпечення якості освіти та/або оцінюванню результатів навчання.

*Термін: протягом 5 робочих днів із дня введення Положення в дію.*

**9.2.** Забезпечити доступність документа для учнів, батьків, педагогічних працівників та інших зацікавлених учасників освітнього процесу.

**10.** Керівникам професійних спільнот / методичних об’єднань:

**10.1.** Розглянути на перших засіданнях у 2026/2027 навчальному році питання: «Про реалізацію оновленої системи оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів відповідно до наказів МОН України від 04.05.2026 №722 та від 14.08.2026 №1427».

**10.2.** Організувати обмін педагогічним досвідом щодо:

– розроблення конкретизованих критеріїв;

– компетентнісно орієнтованих завдань;

– формувального оцінювання;

– якісного зворотного зв’язку;

– визначення тематичних та семестрових результатів;

– оцінювання в умовах дистанційного та змішаного навчання;

– використання цифрових інструментів та ШІ.

*Термін: вересень 2026 року, надалі — протягом навчального року.*

**11.** У межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти організувати протягом 2026/2027 навчального року моніторинг ефективності застосування оновленої системи оцінювання.

**11.1.** Під час внутрішнього моніторингу вивчати:

– наскільки учні розуміють критерії оцінювання;

– чи відповідають завдання визначеним результатам навчання;

– чи застосовуються різні форми та методи оцінювання;

– якість формувального оцінювання та зворотного зв’язку;

– дотримання принципів об’єктивності, справедливості та прозорості;

– дотримання академічної свободи педагогічних працівників;

– відсутність надмірного документаційного навантаження;

– дотримання конфіденційності результатів;

– використання результатів оцінювання для коригування освітнього процесу;

– рівень задоволеності учнів і батьків зрозумілістю системи оцінювання.

**11.2.** Не використовувати під час внутрішнього моніторингу кількість виставлених педагогом оцінок як самостійний критерій якості його професійної діяльності.

**11.3.** Не допускати формального порівняння педагогічних працівників виключно за середнім балом учнів із предмета.

**11.4.** За результатами моніторингу визначати потреби педагогічних працівників у методичній підтримці та професійному розвитку, а також готувати пропозиції щодо вдосконалення локальної системи оцінювання.

**12.** Секретарю педагогічної ради / відповідальній особі [ПІБ] забезпечити належне оформлення рішення педагогічної ради про схвалення Положення та долучення примірника Положення до відповідної документації закладу освіти.

*Термін: після затвердження наказом.*

**13.** Педагогічним працівникам ознайомитися з цим наказом та Положенням під підпис або в інший визначений закладом спосіб, що забезпечує підтвердження факту ознайомлення.

*Термін: до 01.09.2026.*

**14.** Визнати таким, що втратив чинність, [за наявності — наказ директора від «___» _____ 20__ року №___ «Про затвердження Положення про оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів»] з 01 вересня 2026 року.

У разі відсутності окремого попереднього Положення — локальні норми, рішення та методичні рекомендації закладу застосовувати лише в частині, що не суперечить цьому наказу та чинному законодавству.

**15.** Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи [ПІБ].

*або*

**Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.**

Директор _____ _____

**З наказом ознайомлені:**

_____ / _____ / «___» _____ 2026 р.